

Behrsaines Deenu ritmi

1990. gada novembris

PAGASTĀ UN KOLHOZĀ

No darba mūsu saimniecībā atbrīvots arī Ivars Sveicars, kā arī Jaunzemeles dzīvojošā Ozolu-Ozoliņu ģimene. Ilgāku laiku pagasta centrā uz kino afišas dēļa varēja lasīt sludinājumu, ka (filmu vietā?) Ozolu-Ozoliņu ģimene pārdod melnu govī un visus pārējos savus melnos māļopus. Bet, lai no Bērzaines aizietu, Ozolu-Ozoliņu saimniecībai jāsamaksā krietna naudas summa par transporta izdevumiem viņu ledzīves pārvadāšanai. Vārbut arī tāpēc radusies vajadzība steidzīgi pārdot govī?

No Bērzaines gribēja aiziet arī jaunie pušī traktoristi Alvis Ragainis un Atis Pāpārde. Viņiem galva sagrozīta ar kooperatīvu labumiem. Valde nolēma abus zēnus no darba neatbrīvot jeb arī, aiziešanas gadījumā, pirms atvadu sveiciens Bērzainei kolhoza kasē prasīt atmaksāt mācību laikā izmaksāto stipendijas summu.

Arī Jānis Kukjans un Mihails Kirilovičs izteikuši vēlēšanos mācīties par traktoristiem Virķēnos. Valde atzina, ka Mihailu Kiriloviču uz kursiem sūtīt nav nekādas nozīmes, jo Miša tagad strādāt nevienu darbu negrib, ir ļoti pavīris. Vienlaicīgi tika izteikts izbrīns par to, kādēļ tik čakiem kolhozniekiem pie mums Bērzaīnē ir izauguši slinki un pavīri dēļ. Sajos gadījumos domāja par Dmitriju Kiriloviču un Sofiju Kukjāni.

Mūsu pagasta klubam ir jauna vadītāja. Kultūras dzīvi organizēt uzņemas Andā Krolle. Iepriekšējais kluba saimnieks Ints Štauers no darba atbrīvots par nestrādāšanu. Pagasta laudis! Nepametiet arī Andas darbošanos bez palīdzības un bez ievēribas.

Kur mēs tagad dzīvojam — pagastā vai ciemā, Bērzaīnē vai Jaunburtņiekos? Sādi un līdzīgi jautājumi izskan no bērzaīniešu mutēm. Izpildkomiteja saņēms jauns ziņojumus ar mazo republikas ģerboni vidū un pilnīgi skaidru uzrakstu gar zīmoga malām — Valmieras rajona Bērzaīnes pagasta izpildkomiteja. Lai tagad visiem ir skaidrs, ka mūsu rajonā vairs nav ne Bērzaīnes ciema, ne Jaunburtņieku pagasta, bet mēs visi dzīvojam Bērzaīnes pagastā. Tādu agrākā ciema nosaukumu izvēlējās mūsu pagasta deputāti.

Ļoti neapmierināts ar kartupeļu novākšanas kvalitāti bija mehāniķis Oļģerts Gulbis.

O. Gulbis: Stendes tīrumā pirmstendes mājas saimniecības zemi kartupeļu kombainieri tikai nobraukuši pa vāgu virsu un visus kartupeļus atstājuši zemē nepacēti. Kad tur vāca kartupeļus, arī lietus nelīpa, bet kombainieri vienlaikus strādāja pavīri.

A. Kangara piebilde: Kopsapulces laikā gribētos dzirdēt, lai kombainieri paši pasaka, kuram viņus vajadzētu kontrolēt, lai mazus bērņus un par palaidnībām likt stāvēt kaktā.

Dienesta laiks pietuvojies Kaspāram Leimanim un Jānim Žakim. Nolemts lūgt atļauju no alternatīvās dienesta komisijas abiem pušiem atļaut dienēt Bērzaīnē.

Galavārds par kartupeļiem un bietēm

Novākta arī rušīnāmkultūru raža, tādēļ pienācis laiks atskatīties uz tiem ražošanas rādītājiem, kādi šogad sasniegti kartupeļu un lopbarības sakņu audzēšanā.

Pavasari iestādījām kartupeļus 120 hektāru liela platībā. Šogad atteicāmies no iepriekšējās vāgu izdīšanas un stādījām bumbuļus līdzenā laukā. Tāpat kā iepriekšējā gadā, arī šogad 54 hektāros kartupeļu laukā pie Priedēm iestādījām dobēs. Parastās vāgās kartupeļi auga Tumsos un Stendēs. Kartupeļu stādītāji bija Arkādijš Burevcs, Vidas Kudrjašovs un Dmitrijs Kirilovičs, bet stādījumu kopsēšanas darbi visu vasaru bija Arkādija Burevca un Marijas Vorfolomejas pamatdarbs. Kartupeļu lauki sazaļoja visai gijti. Ipašs prieks par stādījumu bija Tumsu kalnā koptam-tīrumam. Tur auga jauna, nematodes izturīga šķirne «Skaidra».

Pēc tam nāca jūlija lietus periods ar savām nelaimēm. Sākās pastiprināta kartupeļu lakstu piūšana. Lakstu puvi centās apkarot arī rajona Agrokimijas mehanizatoru brigāde. Kartupeļāju miglojām trīs reizes, bet augustā tāpat visi kartupeļu laksti bija nopuvuši.

Pirmo kartupeļu vāgu novācām jau 20. augustā. Atcerejamies, ka iepriekšējā gadā dobēs audzēto kartupeļu raža bija par 40 centneriem lielāka nekā parastās vāgās augušie bumbuļi, un arī šogad ķērāmies klāt dobēm ar domām, ka panākumi neizpaliks. Bez tam dobēs tika izveidotas vienā no labākajiem kolhoza tīrumiem. Izaugušais kartupeļu daudzums mūs vienkārši šokeja, faktiski visā 54 hektāru platībā dobēs nekā nebija ko vākt. Zem katra cēra nebija vairāk par diviem vai trim kartupeļiem. Raža izauga «briesmīga». Pasiem garšīgākajiem kartupeļiem — «Agriem dzelteniem» — tikai 8 tonnas no hektāra, bet «Laimdotai» 9 tonnas. Dobēs iestādījām arī nematodes izturīgo šķirni «Diamants» un novācām tikai sēklas tiešu.

Kas tad izauga citos laukos un vāgās? Arī «Stendēs», vācot ražu, nebija par ko priecāties. Tur «Laimdotas» devums 11 tonnu lielumā no katra apstādītā platības hektāra. Otrā lauka galā pie «Ergotus» mājām bijām iestādījuši no «Zelta drūvas» iepirkto «Sulev» šķirni. Arī šīs šķirnes ražība nebija lielāka par «Laimdotas» devumu. Agrāk daudz gudrie mani mācīja, ka kartupeļi jāiestāda pēc iespējas agrāk. Šogad abus pieminētos laukus apstādījām līdz 15. maijam un, lūk, rezultāts — vidējā ražība 97 centneri no hektāra. Vietā būtu atgādināt, ka pavasari mēs uz karu hektāru iestādām 50 centnerus.

Trešo kartupeļu lauku stādījām pēc 23. maija, labi iesūlūšā zemē, jau pēc vasaras salsnām. Divu hektāru platībā «Skaidra» deva 300 centneru lielu ražu un «Sulev» — 160 centnerus. Vidēji no šī lauka ieguvām 170 centnerus kartupeļu.

Vidējā kartupeļu raža Bērzaīnē šogad ir 115 centneri no hektāra, jo no 120 hektāru platības ir iegūtas 1380 tonnas. Ļoti lieli ir ražas zudumi. Pēc kombaina un skolnieku darba neuzlasītas palika 100 tonnas kartupeļu. Puse zemē palikušo tonnu ir smago darba apstākļu rezultāts, bet otra puse gulstas uz vācēju sirdsdažņpas, kaut arī ir pieņemts uzskatīt, ka karupeļus mēs esam novākuši. Pēc mēnesi ilgām lietūs dienām jau bijām atmetuši visas cerības, ka kādreiz izdosies kartupeļu platības pieveikt.

Parasti tika pārņemts arī tas, ka stādām sliktu, sapuvušu kartupeļu sēklu. Sajā pavasarī mums kartupeļu pietika, stādījām tiešām labus kartupeļus un rezultāta lāpat nebija.

Pie mums valda uzskats, ka jūlijā kartupeļu kopsēšanas darbi ar saimniecības tehniku ir jābeidz, bet es domāju, ka tikai tad galvenie darbi ir jāsāk. Galvenais vaininieks zemām ražām nav ne vēlā stādīšana, ne vāgu izmēri vai forma, bet gan lakstu puve. Ja mēs palaušimies tikai uz Agrokimijas palīdzību, nevis uz saviem spēkiem, tad

mums kartupeļu nekad nebūs. Jūlija un augustā kartupeļi ar vara preparātiem ir jānomiglo sešas reizes. Tad vēl septembra sākumā kartupeļu laksti būs zaļi, nevis jau augsta sākumā nopuvuši. Ja tas netiks darīts, bet traktori norīkoti siena sagatavošanas darbos, tad nekādas pārģudras runas gada beigās nelīdzēs. Kā jau visi zināt, arī sienu mēs šogad nesagatavojām un kartupeļus neizaudzējām.

Kā jau katru sezonu, arī šoreiz ar kartupeļu kombainu brauca Dmitrijs Kirilovičs un strādāja apmierinoši. Otrā apkalpē strādāja Arkādijš Burevcs un Vidas Kudrjašovs. Dienzēl Vidas līdz sezonas beigām neizturēja. Acimredzot vainīga bija mazā izpelņa, vajadzēja meklēt citādu nodarbošanos. Ja rubļi birtu kā no pārpilnības raga, tad Vidas nekādā darbu pusdarītu nepamestu, lai kāda arī būtu pašsajūta. Kolīdz beidzās stiprās lietaus, darbā iesaistījām arī trešo kartupeļu kombainu. Ļoti patika, ka ar to strādāt piekrita Kārlis Maslovskis un Aivars Pāpārde. Un piekrita tajā brīdī, kad «krējums» no lauka virsas jau bija nosmelts un dienā vairāk par pieciem rubļiem nevarēja nopelnīt. Tomēr vajadzēja gābt arī niecīgās ražas likteni.

Vēl bija arī tāds jaunums, ka šogad atļāvām braukt pilsētniekiem un rakt sev kartupeļus. Tādā veidā par 10 kapeikām kilogramā tika pārdotas 100 tonnas bumbuļu. Palīgos izbrauca arī mēbeļu kombināta strādājošie. Viņi nolāsija 6 hektārus un savāca 35 tonnas.

Kaqliem palīgiem vajadzēja būt skolēniem no Valmieras 1. vidusskolas. Dienzēl tur vadība uzskatīja, ka Bērzaīnē vairāk par dažām pietikām klasietim nepienākas, tādēļ arī šīs skolas devums pārlieku pieticīgs. Pieveikti tikai 4 hektāri divu nedēļu laikā. Tādēļ mums viņus uz kolhozu nēmaz nevajadzēja vest. Ar skolotāju Ināru Dreimani, kur šajā skolā organizēja talkās izbraukšanu, par kaut ko normāli (Turpinājums 2. lpp.)

18. — LATVIJAS NOVEMBRIS GADADIENA

Es dziedāšu par Tevi, Tēvu zeme,
Par tavām druvām vecā līdumā,
Un kad jau paguršu zem dzīves
nastas,
Tad atdusēšos tavā atmatā.

Un birstot zvana klusu
svētvakarū
Tiem ziediem vēliniem, kas salnā
mirst.

Es dziedāšu par zaļo eglainīti,
Kur tiklus pelēkos auž zirneklīti,
Kur agrā rītā kuplās smilgas brādā
Ar kaļķām kājām ganiņš —
bārenīti.

Es dziedāšu par teku nomīdīto
No tēviem liepu lūku apavā,
Kur vaidot māte gaitās
staigājusi
Un Dievu pietūgusi baznīcā.

Es dziedāšu par balto birtzaitīti,
Kur rudens lapas dzeltainītes birst.

Es dziedāšu par Tevi, Tēvu zeme,
Par tavām druvām vecā līdumā,
Līdz dusēšu reiz klusā
smiltainītē,
Tur, tavā priedulāju pakrēsīā.

Mazi Bērziņi, un ne tikai

Velc, pelīte, saldu miegu
Mazajam bērniņam;
Savīlksni saldu miegu,
Gulī pati pagalvi.

Ar pirmā bērniņa — meitas Elīnas Bērziņas piedzimšanu sveicam mūsu saimniecības šoferi Viesturu Bērziņu un Valmieras slimnīcas masieri Andu Bērziņu.

Elīnas dzimšanas diena ir 10. oktobrī.

Pienāca 18. septembris un traktorista Ulda Bērziņa un viņa sievīņas kluba vadītājas Ineses Bērziņas ģimenē piedzima pēktais mazulis. Trīs māsiņas un viens brālītis tagad var priecāties par vēl vienu meitenīti, jo ir piedzimis Līga Bērziņa.

Div' reizītes māmuliņa
Dēlus šūpoj' rociņās:
Nu māmiņa godu taisa
Trešajam dēliņam.

Priecājamies kopā ar mūsu kopsaimniecības mehanizatoru Aivaru Brodu un meža tehniķi — apzāļmotāju, mūsu pagasta deputātu padomes priekšsēdētāju Ludmilu Brodu, jo 9. oktobrī viņu ģimenē piedzima trešais dēls. Lai mazajam Artūram daudz saulainu dieniņu!

Trīs bērni tagad jāapbrūpē un labestībā jāizaudzina arī elektrīķim Egilam Krollim un lopkopējai Dacei Krollei, jo 2. oktobrī savu mūža kamoliņu sāka rītināt Mārtiņš Krollis.

APSVEICAM!

Skrej, bitīte, tai zemē,
Kur ziedēja rožu krūms.
Aiznes manus mīļus vārdus,
Rožu krūma kopējai.

Pusgadsimta jubilejā sirsnīgi sveicam mūsu pagasta ilggadējo izpildkomitejas priekšsēdētāju Viju Auniņu. Uz savu skaisto jubileju Vija Auniņa atskatījās 15. novembrī.

Braša soli pa dzīves ceļu ejot, savu 80 gadu jubileju sagaida Leons Kibijūnas. Stipru veselību un ilgus mūža gadus, jums, vec-tētiņ, arī turpmāk!

